

Det må påregnes, at der efter en årrækkes forløb vil kunne opstå ønsker om ændring af en aftale om læhegn indgået i medfør af lovens § 3. Landbrugsstrukturen og driften af de enkelte ejendomme og arealer er undergivet fortsatte ændringer, ligesom f.eks. ejernes helbred og alder kan gøre det naturligt at foretage ændringer i den aftalte fordeling af vedligeholdelsesbyrden. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt ved § 10 at tillægge hegnsynet kompetence til (inden for rammerne af parternes påstande) at fastsætte de fornødne ændringer af en i medfør af § 3 indgået overenskomst. Opstår der i denne forbindelse retsspørgsmål, f.eks. om overenskomstens gyldighed eller fortolkning, må hegnsynet henvise et sådant spørgsmål til domstolene, med mindre parterne er enige om at lade hegnsynet træffe afgørelse i det jf. § 13, stk. 2.

Til § 11

Bestemmelsen fastsætter, hvem der kan rejse sag for hegnsynet i medfør af læhegnsloven. Der findes ikke nogen tilsvarende bestemmelse i hegnsloven, men det antages i praksis, at der som altovervejende hovedregel kun kan rejses sag for hegnsynet af ejeren af en fast ejendom mod ejeren af en anden fast ejendom, og under forudsætning af at de pågældende ejendomme støder direkte op til hinanden. For så vidt angår hegn mod vejarealer antages det, at en sag kan rejses også af den pågældende vejmyndighed. Om »læhegnets ejer« henvises til bemærkningerne til § 5 og § 6, stk. 2.

Til § 12

§ 12 fastsætter en adgang til at indbringe hegnsynets kendelser for landvæsenkommissionen.

Bestemmelsen afviger væsentligt fra de i hegnslovens § 42, stk. 1 til stk. 3 fastsatte ankeregler.

Ifølge hegnslovens ankesystem kan hegnsynets kendelser, bortset fra en række ordinære vedligeholdelsesspørgsmål, indankes for landvæsenkommissionen. Landvæsenkommissionens kendelser i hegnsankesager kan ikke yderligere påankes; dog kan landbrugsministeren undtagelsesvis tillade sagens indbringelse for en overlandsvæsenkommission, når den skønnes at have almindelig interesse eller videregående betydelige følger for den pågældende.

Anke af hegnsynets kendelser til landvæsenkommissionen sker nok i noget større omfang, end der er hjemmel til i hegnsloven, bl.a. fordi det ofte er meget vanskeligt at se, hvilke bestemmelser i

hegnsloven hegnsynet har støttet sin afgørelse på. Medens det vil være rimeligt, at et hegnsyns afgørelse om klipning af en hæk mellem to parcelshaver ikke kan indbringes for landvæsenkommissionen, må det under hensyn til de store økonomiske, æstetiske og andre interesser, der kan knytte sig til læhegn, anses for mindre rimeligt, om der ikke her skulle være adgang til også at anke vedligeholdelsesspørgsmål. Da det ikke findes praktisk muligt at afgrænse sådanne vedligeholdelsesspørgsmål, som er så ubetydelige, at anke ikke burde kunne iværksættes, foreslås det at åbne adgang til anke af alle af hegnsynet afsagte kendelser om læhegn til landvæsenkommissionen. Dette vil dog, jf. § 13, stk. 1, ikke gælde de af hegnsynet i medfør af hegnslovens § 44, stk. 1, afsagte kendelser.

Det har været overvejet at udelukke muligheden for opnåelse af tredieinstansbevilling, men efter henstilling fra Justitsministeriet er denne mulighed bibeholdt. Justitsministeriet har i den forbindelse henvist til, at landvæsenretternes fremtid og fremtidige opgaver p.t. behandles i et udvalg under Justitsministeriet.

Til § 13

Bestemmelserne i *stk. 1* og *stk. 2* angiver de bestemmelser i hegnslovens kapitel VI og kapitel VII, der kommer til anvendelse ved behandlingen af sager i medfør af læhegnslovens kapitel 1.

Til § 14

Som nævnt foran under Almindelige bemærkninger, 3, har tilskudsordningen i henhold til lov om tilskud til læplantning hidtil været tidsbegrænset, oprindeligt til 31. marts 1982, derefter ved ændringsloven af 1981 til udgangen af 1986 og senest ved ændringsloven i 1987 til udgangen af 1988. Da behovet for statsstøtte til læplantningen må antages at bestå i en lang årrække endnu, foreslås ved affattelsen af *stk. 1* at undlade at tidsbegrænse tilskudsordningen. Det foreslås tillige, at beløbsrammen for tilskuddet fastsættes på de årlige finanslove, som det har været tilfældet siden den i 1981 gennemførte ændring af læplantningsloven.

Det i *stk. 2* indeholdte hjemmel til at yde tilskud til forsknings-, forsøg- og udviklingsprojekter af betydning for læplantningen er – som nævnt foran under Almindelige bemærkninger, 7 – ny.

Til § 15

Bestemmelserne i § 15 afgrænser den kreds af tilskudsmodtagere, der kan modtage tilskud til